

a tagságról és a velünk rokonszenvezőket arra, hogy gondolkozzanak jellelken a társadalmi választásokra. Ott is azt az elvet szeretnénk követni, mint az országgyűlési választásokon: minden mandátumért induljon MDF-képviselet. Célunk, hogy a tanács, ez a nagyon fontos állami intézmény is megváltozzon — talán a neve is módosulni fog —, valóban a helyi társadalmat képviselve és segítve.

— **A továbbban is arra törekszünk, hogy — mint az időközi országgyűlési választásokon tették — a többi ellenzéki szervezettel közösen indítsanak jelöléseket?**

— Azt hiszem, ennek lassan a vége értünk. Ez a pálválasztásokra érvényes akcióegység volt, amely úgy jött létre, hogy elfogadjuk egyéb ellenzéki szervezetek támogatását. A jövőben, amikor ki fog éleződni a választási küzdelem, ez egy kicsit másképp lesz. Hogy a választások második fordulójában kívül köztünk olyan megállapodást, hogy alulmaradásunk esetén támogatjuk egymást, ezt most megmondani nem lehet, ez a helyi körülményektől és a jelöltek emberi értékeitől függ majd.

— **Véleménye szerint eddigi választási sikereiket minnek köszönhetik elsősorban, az önkormányzati iránti rokonszenvennek vagy az MSZMP iránti ellenszenvnek?**

— Biztosan az utóbbinak is, de ez a jövőben meg kell próbálni pozitív, valódi választással tenni. Ne csak valami ellen szavazzanak azok, akik mellénk állnak, hanem azért szavazzanak ránk, mert a mi programunk megvalósulását akarják. Ez sok esetben már most is így történik. A Magyar Demokrata

Fórumot ismerik, becsületes neve van, főleg a vidéki Magyarországon, annak ellenére, hogy a nagy médiák nem támogatnak bennünket. A Szabad Föld egy útdíj kivétel e tekintetben, és ezt külön meg kell köszönjem a szerkesztőségnek. A választásokon az MDF-nek nem az a célja, hogy mint párt uralkodó pártá váljon, hanem hogy jól tudja szolgálni az egész nemzetet. Megváltoztatása ezt az egypartit diktatúrát, általánosan a magyar társadalmat, esélyt adjon nekünk, magyaroknak, hogy megmaradjunk itt, ebben a rettenetű rossz helyzetben, a ránk neveződő nyomások között.

— **Ön azt mondja, nem uralkodó, hanem szolgáló párt akarunk lenni. Mi a biztosíték arra, hogy önmagukban valóban a nemzet szolgálói és nem hatalmassal lesznek?**

— Erre előre garancia a többpártrendszer. Aminek nemcsak az a lényege, hogy több párt verseng a választásokon a hatalomért, hanem az is — és talán ez a lényegesebb —, hogy a megválasztása csak a következő választásokig szól annak, aki nyert, tehát ha nem tudja megcsinálni, amit ígért, akkor jön egy másik. Ezenkívül a Magyar Demokrata Fórumot az is visszatartja attól, hogy bolsevik típusú hatalmi pártá szerveződjék, hogy azok, akik ideállnak éppen azért tettek ezt, mert a megírdetett alapelveinkben ez ellen való fellépésre szöflöttünk fel, és senkinek sem ígértünk semmiféle jutalmat. Az MDF tagjai önzetlenül és sokszor úgyszólván a saját anyagi érdekeik eljénére végzik a szervezeteinkben munkájukat, és ez, reméljük, a továbbban sem válhat át hatalommegszerző mánővezérsé. Mindenkit munt

kára, szolgálatra szöfltünk fel, magunk is ezt tesszük, és azt hiszem, e tekintetben még nem követtünk el nagyobb hibát.

— **Az MSZMP egyik újabb vívmánya a platformszabadság. Önöknel viszont, úgy tudom, teljes vélemény szabadság van...**

— Mi ilyen kifejezéseket, hogy platformszabadság, nem használunk. Demokratikus párt és mozgalmak esetében ezek teljesen fölöslegesek. Senki nem kényszerítünk nézetnek megváltoztatására, sőt még a szervezeteinket sem kötelezzük az elnökség utasításainak betartására, nincsenek is utasításaink. Sok olyan kezdeményezés indul el vidékről, amivel egyiktünk vagy másiktunk az elnökségben nem ért egyet, sőt van amivel az egész elnökség nem, de kénytelenek vagyunk tudomásul venni, hiszen minden szervezet önmaga ura. Arra törekszünk természetesen, hogy a főbb kérdésekben egység legyen, ez meg is van, de sok dolgot nemcsak szervezetek, hanem egyének is másként ítélnek meg, s ez így van rendjén. Ez nem gyengeség, hanem ereje szerintem a mozgalmunknak.

— **Ma, amikor a közönyvefordítás oly mindennapos jelenség, a reform-lesipuskások a Magyar Demokrata Fórumba nem próbálnak beleszkelődni?**

— De próbálkoznak, és nyilvánvaló, hogy ez sokaknak sikerült is. Nehéz ma, ebben az összezsavarodott világban tisztán látni ezekben a kérdésekben. A hatalomnak és nemcsak annak a miénknek, hanem az egész világon uralkodó szűkele politikai alapállású hatalomnak, rengetegféle eszköze van, hogy a saját embereit és a saját nézeteit bejuttassa

egy-egy vele szemben álló szervezettel manipulációnak mint egy mágázó ipar nak nálunk is órásiak a lehetőségei.

— **A napokban a parlamentben aláírt háromoldalú tárgyalásokon, szöfltetett megalapodást. Mennyire elégedettek önmaguk ezzel megalapodással?**

— A legnagyobb eredmény az, hogy létrejött, hogy eddig eljutottunk. Ezzel az aláírással mind a három fél — elsősorban a hatmon levő MSZMP és a kormány — kötelezettséget vállalt arra, hogy a megalapodás országgyűlés elé terjeszti, és amennyit az országgyűlés elfogadja ezt, szabad választások lesznek Magyarországon, új állami ma fog kialakulni, módosítják az alkotmányt — mindent kivesszünk belőle, ami a régi, szilista, zsdanovista alkotmányra emlékeztet —, új büntető törvénykönyv lép életbe, a választói jogi törvény, párttörvény szintén tályba lép. Elindulnak azok a folyamatok, amelyek eredményeként a jövőben élő magyar társadalom azt, hogy az MSZMP vonul a munkahelyekről, hogy megszűnik munkássága, hogy a teljes jogállamiság teljes körű demokrácia kezdetét veszi zánkban. Késégtelen, hogy nem min kérdésben tudunk teljes áttörést végrehajtani, de reális gondolkodó politikusai erő is képzeltette, hogy kompromisszumok külső, józan megfontolás nélkül sikerül megalapodásra jutni. Remélem, hogy a most megalapodást olyan újabbak fogják követe amelyekben a nemzet érdeke, akarata jut fejezésre.

— **Köszönjük a beszélgetést.**

Dolai Sándor